

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 126/2026-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného SODOMA VULGAN, spol. s r.o., Kominárska 2, 4, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresného súdu Bratislava I) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-12C/17/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresného súdu Bratislava I) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-12C/17/2022 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV sa **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B1-12C/17/2022 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **1 500 eur**, ktoré mu **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **689,30 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevychováje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 126/2026 z 26. februára 2026 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa, doručенú ústavnému súdu 31. januára 2026, ktorou sa domáha

vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu (predtým okresného súdu) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-12C/17/2022 [predtým vedenom pod sp. zn. 12C/17/2022 (ďalej len „napadnuté konanie“)], pričom pasívne legitimovaný subjekt označil samotný sťažovateľ s prihliadnutím na časové hľadisko a tzv. reformu súdnej mapy v Slovenskej republike, avšak opomenul aktualizáciu spisovej značky konania, ktorú preto rozlišovacím znakom „B1“ doplnil ústavný súd (inštrukcia 19/2022 Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 19920/2022/100 z 26. augusta 2022 k vykonaniu reformy súdnej mapy v platnom znení), tak ako je uvedené v záhlaví tohto uznesenia]. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie 4 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou zo 16. marca 2022 podanou ešte okresnému súdu domáha od Slovenskej republiky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mu ako príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho rozvrhovania služobných zmien z dôvodu pochybenia pri transpozícii smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času. Žalovaná sa k podanej žalobe vyjadrila podaním zo 7. júna 2022, na ktoré reagoval sťažovateľ replikou zo 7. júla 2022, pričom podanú žalobu doplnil podaním z 26. apríla 2024 (v predložennom súdnom spise sa zmieňované podanie nenachádza, pozn.). Podľa sťažovateľa zostal mestský súd v ďalšom období absolútne nečinný, v prejednávanej veci neuskutočnil ďalší úkon a ku dňu podania ústavnej sťažnosti nenariadil ani žiadny termín súdneho pojednávania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podľa sťažovateľa napadnuté konanie nie je právne ani skutkové zložitú, k vzniku prietáhov neprispel a ich existenciu spôsobil najmä postup mestského súdu. Na poklade uvedeného odôvodnil zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

III.

Vyjadrenie mestského súdu

4. Predsedníčka mestského súdu na podklade vyjadrenia zákonného sudcu zopakovala aj sťažovateľom uvedenú chronológiu priebehu napadnutého konania a konštatovala, že mestský súd (predtým okresný súd) bol nečinný od 2. augusta 2022 do 10. marca 2026, keď zákonný sudca vyhotovil úradný záznam, v ktorom po kontaktovaní právneho zástupcu sťažovateľa poukázal na v súdnom spise chýbajúce doplnenie žaloby z 26. apríla 2024 a informácie o odoslaní dupliky, a následne 17. marca 2026 určil termín súdneho pojednávania na 16. jún 2026. Vzniknuté prietahy zapríčinili najmä objektívne skutočnosti ako pandémia ochorenia COVID-19, implementácia súdnej mapy, zmena sídla mestského súdu, ako aj zmena a nadmerná zaťaženosť nového zákonného sudcu (vec mu bola pridelená 17. januára 2023, pozn.), podľa ktorého mu po vymenovaní do funkcie sudcu bolo pridelených viac ako 270 nerozhodnutých a viac ako 380 nevybavených vecí. Zároveň upozornil na správanie sťažovateľa, ktorý namiesto sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi súdu

podal ústavnú sťažnosť, sledujúc tak skôr majetkový prospech v podobe primeraného finančného zadostučinenia, než skutočný záujem o priebeh napadnutého konania.

5. Ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné zasielať vyjadrenie mestského súdu sťažovateľovi na repliku, keďže jeho vyjadrenia sú objektívne overiteľné z obsahu zadováženého súdneho spisu, a preto prípadná replika nemá vecný potenciál ovplyvniť rozhodnutie ústavného súdu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

7. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96, a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitost' veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

8. Z hľadiska povahy veci ústavný súd rezultuje, že napadnuté konanie nie je právne ani skutkovo zložitá a patrí k bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov (IV. ÚS 531/2025, I. ÚS 28/2026, I. ÚS 88/2026), a opak netvrdil ani mestský súd. V správaní sťažovateľa neboli zistené skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na dĺžku napadnutého konania, a to ani pokiaľ ide podanie označené ako doplnenie skutkových tvrdení a dôkazov doručené mestskému súdu 4. marca 2026.

9. Pokiaľ ide o postup mestského súdu (predtým okresného súdu) v napadnutom konaní, bez potreby podrobných analýz jednotlivých úkonov je pre ústavný súd podstatné, že po pokyne vyššej súdnej úradníčky z 5. augusta 2022 na predloženie súdneho spisu vtedajšej zákonnej sudkyňi zostal mestský súd po dobu viac ako troch rokov absolútne nečinný (17. januára 2023 bola prejednávaná vec pridelená súčasnému zákonnému sudcovi, pozn.) a ďalší relevantný úkon vykonal až 17. marca 2026, keď zákonný sudca určil termín súdneho pojednávania na 16. jún 2026.

10. V súvislosti s obranou mestského súdu sú ústavnému súdu známe organizačné aj personálne problémy mestského súdu (súvisiace sčasti aj s tzv. súdnou mapou), na ktoré tento permanentne poukazuje, avšak na druhej strane je potrebné opakovane uviesť, že od účastníkov konania obracajúcich sa na všeobecné súdy s dôverou, že bude v ich veci spravodlivo a včas rozhodnuté, nie je možné spravodlivo požadovať, aby „strpeli“ nedostatky na strane všeobecného súdu (resp. štátu) spôsobené zlou organizáciou práce či v dôsledku nedostatočného personálneho obsadenia súdov. Ústavný súd v zmysle už svojej konštantnej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že štát je primárne zodpovedný za to, aby zabezpečil dostatočné personálne a materiálno-technické podmienky na riadny výkon spravodlivosti a nedostatky v tejto oblasti v žiadnom prípade nesmú

byť na ujmu práv účastníkov konania, v tomto prípade sťažovateľa (m. m. I. ÚS 693/2024, IV. ÚS 564/2024, I. ÚS 138/2026).

11. K argumentácii zákonného sudcu o preferencii podania sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi súdu (§ 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení) pred podaním ústavnej sťažnosti ústavný súd poznamenáva, že aj keď jej uplatnenie môže viesť k odstráneniu prípadnej nečinnosti a z rozhodnutí ústavného súdu v takých prípadoch potom vyplýva požiadavka poskytnúť všeobecnému súdu priestor na nápravu (I. ÚS 68/2020, II. ÚS 541/2021, IV. ÚS 253/2022, III. ÚS 324/2024, I. ÚS 62/2026), avšak sťažnosť predsedovi súdu nie je podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [rozsudky vo veciach Ištván a Ištvánová v. Slovenská republika z 12. 6. 2012, sťažnosť č. 30189/07, body 52 – 55 a 63 – 99, a Komanický v. Slovenská republika (č. 6) z 12. 6. 2012, sťažnosť č. 40437/07, body 51 – 54 a 60 – 96,] považovaná za účinný prostriedok nápravy sťažovateľmi namietaných práv, a preto ich ani pred podaním ústavnej sťažnosti nemusia vyčerpať.

12. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

13. Keďže v napadnutom konaní nebolo právoplatne rozhodnuté, ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

14. Sťažovateľ sa bez bližšieho odôvodnenia domáha, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie 4 000 eur. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť mestského súdu (predtým okresného súdu), berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, majúc na pamäti, že cieľom priznania finančného zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pocitovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 1 500 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (body 3 a 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

15. Ústavný súd sťažovateľovi podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde, rešpektujúc pritom viazanosť petitom ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde), priznal náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby, a to prevzatie a prípravu zastúpenia vykonané v roku 2025 a podanie ústavnej sťažnosti realizované v roku 2026, v sume uplatnenej v sťažnostnom návrhu, t. j. dvakrát po 264,33 eur a režijný paušál v sume dvakrát po 15,86 eur; spolu so zvýšením o daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), keďže právny zástupca sťažovateľa je platiteľom tejto dane (čo síce napriek zvýšeniu náhrady trov o DPH nepreukázal, ale táto informácia je zrejماً z registra vedeného Finančnou správou Slovenskej republiky, pozn.), t. j. spolu sumu 689,30 eur (bod 4 výroku tohto nálezu). Sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca si však náhradu trov konania vyčíslili nesprávne, keď za jeden úkon právnej služby si uplatnili tarifnú odmenu len 264,33 eur (správne je za úkon v roku 2025 suma 371 eur a za úkon v roku 2026 suma 396,50 eur) a za režijný paušál

za úkon v roku 2025 je správna nižšia suma 14,84 eur (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov).

16. V tejto súvislosti zároveň ústavný súd dáva do pozornosti, že § 73 zákona o ústavnom súde svojou štruktúrou (vzťah ods. 1 a 3) právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom nestavia do nárokovateľnej polohy (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 238/2021, I. ÚS 675/2023, I. ÚS 500/2025).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu